

Nr. 247 din 11.04.2023

BULETIN DE AVERTIZARE Nr.13/ 11.04.2023

Pentru prevenirea și combaterea organismelor dăunătoare: **muștele cerealelor și a bolilor foliare**, respectiv: *făinare, septorioze, rugini, – la grâu, triticale și helmintosporioză, rincosporioză și făinare – la orz*, pentru parcelele unde cultura premergătoare a fost de cereale păioase.

În ultimii ani, datorită temperaturilor tot mai ridicate și perioadelor secetoase, **muștele cerealelor** au produs pagube importante în culturile de cereale de toamnă. Larvele sunt cele care dăunează plantelor.

Muștele cerealelor depun ouăle de preferință pe partea superioară a primei frunze. După ecloziune, larvele migrează spre nodul de înfrățire, în urma atacului fiind afectat mugurele de creștere. Plantele atacate au frunza centrală îngălbenită, iar dacă este smulsă, se desprinde ușor. Plantele atacate fie pier, fie supraviețuiesc, dar sunt slab dezvoltate.

Pragul economic de dăunare în cazul muștelor cerealelor este de 5 - 6 larve la 100 de tulpini răsărite. **La acest moment este obligatoriu să se intervină cu măsuri de combatere.**

Tratamentul se aplică când se realizează 10 - 12 °C și plantele au 2-3 frunze.

Pentru prevenirea atacului recomandăm aplicarea unui tratament chimic, utilizând unul din produsele de protecția plantelor: **KARATE ZEON (NINJA)** - 0,15 l/ha sau **CYCLONE (FASTER GOLD 50 EC)** - 0,1 l/ha.

Prin acest tratament sunt vizați și alți dăunători ai cerealelor: afide, gândacul bălos, ploșnițe etc.


Boli foliare la grâu:

Ruginile, brună, galbenă și neagră sunt produse de ciupercile *Puccinia recondita*, respectiv *P. graminis* și *P. striiformis*. Aceste ciuperci sunt paraziti periculoși ai plantelor de grâu și pot provoca pierderi importante de recoltă. Apariția ruginilor este legată de exigențele termice ale ciupercilor care le produc.

Rugina brună este cea mai frecventă dintre cele trei rugini, apare de regulă pe frunze, sub forma unor pustule de uredospori, de formă ovală sau circulară de culoare brună. La început pustulele sunt acoperite cu epidermă dar apoi devin pulverulente. Când atacul de rugină brună apare de timpuriu și este puternic, frunzele se îngălbenesc și se usucă prematur, având loc o coacere forțată a boabelor care rămân șistave.



Rugina galbenă *Puccinia striiformis* Rugina brună, *Puccinia recondita* Rugina neagră *Puccinia graminis* Fainarea – *Blumeria graminis*

Rugina neagră denumită și rugina paiului sau rugina liniară. Este cunoscută în toate regiunile de cultură a grâului. Este mai puțin frecventă. Apare mai târziu decât celelalte două rugini, sub forma unor pustule de formă liniară, pulverulente, brun-negricioase pe toate organele aeriene ale plantei.

Rugina galbenă în țara noastră, nu apare în fiecare an, ci doar în anii în care în timpul primăverii se înregistrează temperaturi scăzute (10 - 15 °C) și cantități mai mari de precipitații. Este o boală a climatului răcoros. În primăverile răcoroase și umede plantele de grâu (orz, triticale, seară) pot fi infectate pe tot parcursul perioadei de vegetație. *Puccinia striiformis* atacă toate organele plantelor: tulpini, frunze, teci, spiculețe (peduncul, rahis), glume, cariopse, ariste. Glumele sunt cel mai mult atacate. De altfel, acestei rugini i se mai spune și „rugina glumelor”. Forma pustulelor este dreptunghiulară frecvent, însă se pot observa și pustule eliptice. Dispunerea pe frunze este sub formă de striuri sau dungă între nervuri, în șiruri paralele, cu preferință pentru partea superioară.

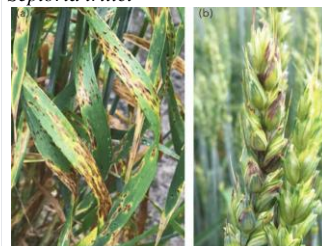
Septorioza, sau **pătarea brună a grâului**, este produsă de funghi din specia *Septoria spp.*, în țara noastră găsimu-se cu preponderență *Septoria tritici* și *S. nodorum*. Perioadele favorabile apariției bolii sunt cele bogate în precipitații, diminețile răcoroase cu rouă sau zilele cu ceață densă. Sunt predispuse la atacul de **septorioză** solele însămânțate în afara epocii optime, cu o densitate mare și cele fertilizate cu azot în exces. Grâul în monocultură este predispus la atac. Cea mai mare sursă de infecție sunt resturile vegetale infestate cu *Septoria spp.*

Temperaturile optime de germinare a sporilor de *Septoria* sunt între 15-20°C, dar pot germina și la temperaturi mai scăzute, cu umiditate mare.

După producerea infecției, pe suprafața frunzei apar puncte de decolorare de culoare gălbuie, longitudinale, paralele cu nervurile frunzei. Odată ce boala avansează, petele de decolorare se brunifică, iar la suprafața frunzei apar fructificațiile ciupercii de culoare neagră, (picnidii) care vor elibera noii spori. *Septoria tritici* apare de obicei la nivelul frunzei, în timp ce *Septoria nodorum* atacă toate organele aeriene ale plantei. Pagubele produse ajung până la 50% în culturile netratate. Atacul de *Septoria spp.* aduce pierderi însemnate, atât cantitativ cât și calitativ, boabele atacate sunt cu un MMB mai mic, și șiștave. Stadiul critic este la frunza stindard, care împreună cu predecesoarea ei asigură 70% din producție.



Septoria tritici



Septoria nodor

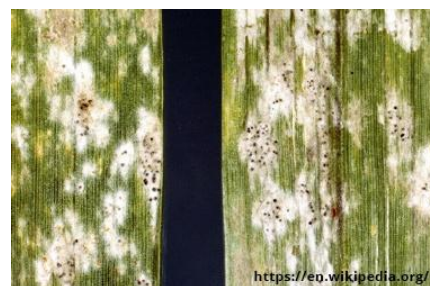
Boli foliare la orz



Rincosporioza-*Rhynchosporium secalis*



Sfâșiarea frunzelor - *Pyrenophora graminearum*



Făinarea orzului - *Erysiphe graminis*

B. Prevenirea și combaterea complexului de **boli foliare**, respectiv: *făinare, septorioze, rugini*, – **la grâu, triticale** și *Helminthosporioză, rincosporioză și făinare* – **la orz**, pentru parcelele unde planta premergătoare a fost cultura de cereale păioase, pe solele cu densități mari și totodată înaintate în vegetație și prezintă simptome ale bolilor (frunze îngălbenite, cu pete sau pustule), vă recomandăm pentru tratament unul din fungicidele:

NATIVO 300 SC / (TWIST PLUS) - 0,8 l/ha (grâu și orz) sau

AMISTAR (MIRADOR 250 SC) – 0,75 - 1,0 l/ha (grâu, orz, secara, triticale) sau

VERBEN – 0,6 – 1,0 l/ha (grâu, orz, secara, triticale) sau

RIZA 200 EC (SPARTA 200 EC) – 1,25 l/ha (grâu, orz, ovaz, secara, triticale) sau

LIBRAX (RIVEXO)- 0,67 - 2,0 L/ha (grâu, orz) sau

ELATUS ERA/ (INDAVIUS) - 0,5-1,0 l/ha (în funcție de gradul de infecție) (grâu, orz, secara, triticale)

Tratamentul pentru boli se recomandă la faza de înfrățire – alungirea paiului.

Alte recomandări:

Folosirea soiurilor rezistente, distrugerea resturilor vegetale rămase după recoltarea plantelor și a samulastrei, prin arături de dezmiriștire. Semănatul grâului de toamnă să nu se facă prea devreme ci spre sfârșitul epocii optime, de asemenea densitatea de semănat să nu fie prea mare, iar aplicarea îngrășămintelor să se facă în doze echilibrate punând o pondere mai mare pe fertilizarea fazială. Pentru maximizarea eficienței tratamentelor efectuate, vă recomandăm să utilizați produsele alternativ.

Luați măsurile ce se impun pentru protecția mediului inconjurător!

Respectați cu strictețe normele de lucru cu produse pentru protecția plantelor, normele de protecție și securitate a muncii, de protecție a albinelor și a animalelor în conformitate cu: Legea nr. 383/2013 a Apiculturii cu modificările și completările ulterioare și Ordinul nr. 127/ 1991 al ACA din România, Ordinul comun nr.45/1991 al MAA, 15b/ 3404/ 1991 al Dep. Pentru Administrație Locală și 1786/ TB/ 1991 al Ministerului Transporturilor precum și cu Protocolul de colaborare nr. 328432/ 2015, încheiat cu ROMPIS (privind implementarea legislației, în vederea protecției familiilor de albine împotriva intoxicației cu produse pentru protecția plantelor);

Respectați prevederile Ordinului MADR nr. 297/2017 privind aprobarea Codului de bune practici pentru utilizarea în siguranță a produselor de protecția plantelor.

Respectați obligațiile ce vă revin conform Ordinul MADR, al Ministrului Mediului Apelor și Pădurilor și al președintelui ANSVSA nr. 352/ 636/ 54/ 2015 pentru aprobarea normelor privind ecocondiționalitatea în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri în România, cu modificările ulterioare.

Citiți și respectați instrucțiunile și informațiile înscrise pe eticheta produselor de protecția plantelor. Respectați normele cuprinse în Ghidul pentru utilizarea în siguranță a produselor de protecția plantelor în exploatațile agricole, care poate fi accesat la adresa <https://www.madr.ro/norme-de-eco-condiționalitate-in-domeniul-fitosanitar.html>.

Utilizați doar produse pentru protecția plantelor omologate de către Comisia Națională de Omologare a PPP, care sunt înregistrate în baza de date **PESTEXPERT** accesând adresa <https://www.anfdf.ro/index/pestexpert.html>.

Utilizator / parola : **guest**.

Conform prevederilor legale prevăzute în: Reg. (CE) nr. 1107/2009; H.G. nr. 1559/2012; O.G. nr. 4/ 1995; O.G. nr. 41/ 2007; O.M. nr. 352/ 2015 și SMR 10 – introducerea pe piață a produselor pentru protecția plantelor (ppp), fermierii care prin activitatea lor depozitează, manipulează și utilizează ppp, au obligația de a ține evidența la zi, după efectuarea fiecărui tratament fitosanitar efectuat.

Numele și prenumele fermierului/ societatea comercială...

Domiciliul fermier/ sediul social al societății...

Localitatea, comuna, județul.....

Ferma (nume, nr., adresa).....

REGISTRU DE EVIDENȚĂ A TRATAMENTELOR CU PRODUSE DE PROTECȚIE A PLANTELOR

Data efectuării tratament	Cultura și locul unde este situat terenul	Tipul aplicării	Tratamentul efectuat				Numele persoanei responsabile pentru efectuarea tratamentului . Semnătura	Data începerii recoltării produsului agricol	Nr și data doc prin care s-a dat în consum populației		
			Agenți de dăunare combătuți Boli / dăunători/ buruieni	Denumire produs de protecție a plantelor folosit	Doza :					Supra-fața (ha)	Cantități utilizate (kg/litri)
					Omologată	Folosită					

Conform Reg. CE nr. 1107/2009, art 67, (1).

Paginile registrului trebuie numerotate iar pe ultima pagină menționați nr. de pagini a registrului (cu semnătura fermierului /administratorului și ștampila, după caz).

Inspectorii Oficiilor Fitosanitare pot acorda sancțiuni conform HG 1230/12.12.2012 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (CE) nr1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21.10.2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și de abrogare a Directivelor 79/117/CEE și 91/414/CEE, art. 3 pct 1(i), (1).

Constituie contravenții următoarele fapte: i.) nerespectarea de către utilizatorii profesioniști a prevederilor art. 67 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 privind menținerea evidenței pe o perioadă de cel puțin 3 ani a produselor de protecție a plantelor pe care le utilizează (se sancționează cu amendă între 8000 și 10000 lei).

În atenția fermierilor!

Respectarea condițiilor de depozitare, manipulare și utilizare a produselor de protecția plantelor în exploatațile agricole, conform Ghidului de bune practici de utilizare și depozitare a produselor de protecția plantelor, elaborat de Autoritatea Națională Fitosanitară.

SEF SERVICIU
Dr. ing. Pogăcian Marian



Intocmit
Ing. Bologa Vasile

